

Dagpenge

Et spørgsmål om tryghed, solidaritet og faglig styrke

Den bedste tryghed skabes ved at der er arbejde og uddannelse til alle. Dette opnås bedst gennem en grøn omstilling af økonomien, hvor vækst og forbrug erstattes af kvalitet og hensyn til ressourcerne. I takt med denne omstilling skal arbejdet fordeles gennem nedsættelse af arbejdstiden således at ingen holdes uden for beskæftigelse. Indtil da er det under alle omstændigheder vigtigt at have en robust og tryk dagpengeforsikring med ret til forsørgelse.

Det nuværende dagpengesystem sammenblander mange forskellige formål, er blevet til lap på lap, og bygger på kontrol og straf i stedet for rettigheder, vejledning og assistance. Systemet, i dets nuværende form, med den indbyggede usikkerhed for den enkelte, skaber utryghed og er derved med til at svække lønmodtagerne. Angsten

for at blive arbejdsløs afholder mange fra at handle i forhold til dårlige løn-, arbejds- og miljøforhold og underminerer arbejderbevægelsens tilkæmpede resultater.

I denne pjece om dagpengesystemet giver Enhedslisten sit bud på hvad et fremtidigt dagpengesystem bør indeholde og hvad det koster. Vi gennemgår også den historiske udvikling af det danske dagpengesystem og konsekvenserne af den borgerlige regerings angreb på de faglige a-kasser og dens forringelser af dagpengesystemet. Desuden indeholder hæftet et opgør med en række myter om omkostningerne ved systemet og de arbejdsløse. Det er vores håb, at hæftet kan bidrage til opbygge den faglige aktivitet, der er en forudsætning for at tilkæmpe sig et forbedret dagpengesystem.

Indholdsfortegnelse

Det vil enhedslisten med dagpengene	3
De siger der ikke er råd til et ordentligt dagpengesystem.....	6
Arbejdsløshed og dagpenge	8
Enhedslistens holdning til andre forslag til ændring af dagpengesystemet.....	10
Angrebet på A-kasserne og dagpengene Den borgerlige regering startede og den nuværende lod stå til	11
To myter om arbejdsløse og dagpenge	13
Dagpengesystemets historie - Fra almisse til solidarisk forsikring.....	17

Dagpenge - Et spørgsmål om trykthed, solidaritet og faglig styrke

Udgivet af:

Enhedslisten - Fagligt landsudvalg

Studivestrate 24, 1. • 1455 København K

Kontakt:

Faglig koordinator Anders Olesen

anders.o@enhedslisten.dk • tlf (+45) 23 24 32 54

Se også:

faglig.enhedslisten.dk • facebook.com/enhedslisten.faglig

Bliv medlem

[Enhedslisten.dk/blivmedlem](https://enhedslisten.dk/blivmedlem)

Giv bidrag

[Enhedslisten.dk/givbidrag](https://enhedslisten.dk/givbidrag)

Det vil Enhedslisten **med dagpengene**

Dagpengespørgsmålet har siden den katastrofale dagpengereform været et af de mest diskuterede politiske spørgsmål og det med god grund. For diskussionen om dagpenge handler grundlæggende om vores alle sammens tryghed. Kan vi regne med, at vi har noget at leve af, hvis uheldet er ude, og vi får en fyreseddel? Skal vi sælge boligen? Kan vi få det til at hænge sammen i den periode, hvor vi leder efter et nyt job. Ender vi på kontanthjælp eller helt uden indtægt?

Når vi er utrygge og frygter konsekvenserne af at blive arbejdsløse, så bliver vi mere forsigtige med at stille krav om ordentlig løn og arbejdsvilkår eller med at sige fra over for urimelige arbejdsbetingelser. På den måde rammer større utryghed for arbejdsløse os alle sammen, uanset om vi er i arbejde eller ej.

Enhedslisten var stærk modstander af dagpengereformen og dens forringelser af trygheden for lønmodtagerne. Og dens konsekvenser har kun styrket vores modstand. Derfor har vi kæmpet for at få et bedre dagpengesystem lige siden. Det er flere gange lykkedes at presse regeringen til at kaste midlertidige økonomiske redningskranse ud til de hårdst ramte. Men dagpengereformens forringelser består. Titusinder af mennesker har mistet deres dagpengeret. Og utrygheden er vokset for alle lønmodtagere.

Regeringen har efter hårdt pres nedsat en dagpengekommission, der i slutningen af august vil komme med forslag til et nyt dagpengesystem. Herefter går de politiske forhandlinger i gang.

Enhedslisten vil arbejde for et mere trygt og solidarisk dagpengesystem. Vi fremlægger hermed vores vision for et bedre dagpengesystem og vores konkrete krav i de forhandlinger, der venter forude.

Vi synes, at de øvrige partier bør gøre det samme i god tid inden valget. For det er kun rimeligt, at befolkningen kender partiernes holdninger til et så vigtigt spørgsmål, inden de skal sætte deres kryds.

Enhedslistens vision:

Et trygt og solidarisk dagpengesystem

Den bedste kur mod arbejdsløshed er arbejdspladser. Enhedslistens mål er at opnå fuld beskæftigelse. Det kan vi gøre ved at skabe nye arbejdspladser fx gennem den nødvendige grønne omstilling af vores økonomi, og

ved at genoprette den velfærd, hvor tusinder af job er forsvundet. Samtidig kan vi blive bedre til at dele det arbejde, der er, ved at nedsætte arbejdstiden, så der bliver plads til alle mennesker på arbejdsmarkedet, eller ved at give fx forældre ret til børnepasningsorlov som det var tilfældet i 90'erne.

Men i en kapitalistisk økonomi er virkeligheden den, at der er tilbagevendende perioder med større og mindre kriser og økonomisk lavkonjunktur. I disse perioder har virksomhederne ikke brug for al den arbejdskraft, der er til rådighed, og derfor stiger arbejdsløsheden. Dagpengesystemet er oprettet for at sikre, at de medarbejdere, der ikke er brug for under lavkonjunkturerne, kan leve anstændigt, til der igen er efterspørgsel på deres arbejdskraft.

Også under perioder med god økonomi vil der være mennesker, der kortvarigt rammes af ledighed, når de er mellem to job. I de tilfælde sikrer dagpengesystemet fleksibilitet på arbejdsmarkedet, der både er til gavn for lønmodtagere og arbejdsgivere.

Det er ikke mindst vigtigt i et arbejdsmarked hvor flere og flere er ansatte på usikre vilkår og hvor omstruktureringer og fyringsrunder er blevet dagens orden både på offentlige og private arbejdspladser.

Enhedslistens principielle holdning er, at forsikrede lønmodtagere, der rammes af ledighed, skal være garanteret en anstændig indkomst i hele den periode, hvor de står uden job.

Det skal selvfølgelig forudsætte, at man står til rådighed for arbejdsmarkedet, aktivt søger job og tager de job, man bliver tilbudt, hvis de er på overenskomstmæssige vilkår.

For at sikre arbejdsløse mod langtidsledighed mener Enhedslisten, at der skal indføres en job- og uddannelsesgaranti, der giver dagpengemodtagere ret til tilbud om et job efter højst 2 års ledighed. Hvis man ikke har en tidssvarende uddannelse kan man alternativt blive tilbudt to års uddannelse på dagpenge. Den arbejdsløse har efter en passende periode pligt til at sige ja, til dette jobtilbud. Ingen kan dermed falde ud af dagpengesystemet uden at have fået et job eller uddannelsesstilbud.

For at kunne tilbyde et job til dem, der når to-årsgrænsen, er der behov for at øge cirkulationen på arbejds-

markedet og sikre en særlig indgang for dem, der er ramt af langtidsledighed. Det kan ske på flere måder:

- Via jobrotation målrettet langtidsarbejdsløse: Lønmodtagere i arbejde tilbydes efteruddannelse, mens den langtidsarbejdsløse tilbydes det vikariat, der på den måde opstår.
- Ved at give langtidsarbejdsløse en »forlomme« i jobkøen til offentlige stillinger.
- Ved at genindføre en ordning som kortvarigt var gældende i 2000, hvor kommunerne får statsligt tilskud til at oprette såkaldte servicejob, der kan fungere som isbrydere for langtidsarbejdsløse.

Alle ovenstående tiltag vil tilsammen kunne sikre et trygt dagpengesystem, hvor ingen uforskyldt mister retten til dagpenge.

Det er imidlertid også vigtigt at nævne, at dagpengedækningen over mange år er blevet udhulet. I dag tager en almindelig lønmodtager op mod halvdelen af sin indtægt ved arbejdsløshed. Den oprindelige hensigt med dagpengeloven var, at dagpengene skulle dække 90 pct. af lønindkomsten, så perioder med ledighed ikke fik voldsomme økonomiske og sociale konsekvenser. Enhedslisten ønsker at hæve dagpengedækningen, så den igen lever op til sin hensigt.

Enhedslistens hovedkrav i forhandlingerne

I det nuværende politiske landskab bliver det op ad bakke at få skabt det dagpengesystem, som Enhedslisten ønsker. Der er desværre ikke opbakning blandt de andre partier til at indføre en job- og uddannelsesgaranti, der sikrer, at ingen uforskyldt mister deres dagpenget.

Men Enhedslisten vil gå til forhandlingerne om et nyt dagpengesystem for at slå for hver eneste forbedring, der kan skabe større tryghed for lønmodtagerne og bedre vilkår for dem der er ramt af ledighed.

Enhedslisten vil under forhandlingerne arbejde for:

Nemmere optjening af dagpenget.

Det skal være nemmere at genoptjene retten til dagpenge. Den nuværende optjeningsret gør det alt for svært at genoptjene dagpenget.

- Retten til dagpenge skal opnås efter 6 måneders arbejde. Hvis man mister retten til dagpenge, bør denne ret genoptjenes efter 3 måneders arbejde.

- Timer fra jobrotation, private og offentlige løntilskudsjob, nyttejob og virksomhedspraktik skal tælle med ved genoptjening af dagpenge.
- Perioder med uddannelse skal tælle som »døde« perioder, der ikke tæller med i dagpengeperioden.
- Forbruget af dagpenge skal tælles i timer og ikke i uger, så en enkelt dag med dagpenge i en uge ikke tæller som en hel uge.
- Nyuddannede skal optjene ret til fuld dagpengesats efter 3 måneders arbejde.

Bedre adgang til supplerende dagpenge

Retten til supplerende dagpenge gør det muligt for arbejdsløse periodevist at tage deltidsbeskæftigelse. Eller arbejde i brancher uden fuldtidsbeskæftigelse. Derfor skal derfor igen være ret til supplerende dagpenge, så længe du står til rådighed for fuldtidsbeskæftigelse. Supplerende dagpenge skal kunne udbetales for de timer, der ikke er lønindtægt, dog max 37 timer, og summen af løn og dagpenge må ikke overskride 30.000 kr mdl. Det skal sikres, at arbejdsgivere ikke misbruger de supplerende dagpenge til at slippe billigere i løn til de ansatte.

Højere dagpenge-dækning

Dagpengenes dækningsgrad er over de seneste årtier faldet markant. Det skyldes den såkaldte sats-regulering, som betyder, at dagpengene ikke følger med løn og pris-udviklingen. Skatteaftalen fra 2012 vil i de kommende år gøre yderligere indhug i dagpengenes dækningsgrad. Enhedslisten vil arbejde for at stoppe udhulingen af dagpengenes dækningsgrad og for en bedre dagpengedækning. Samtidig ønsker vi at afskaffe aldersdiskriminationen i dagpengesystemet, som betyder, at unge arbejdsløse får lavere ydelser.

Længere dagpengeperiode

Så længe vi ikke har fået etableret en job- og uddannelsesgaranti, der sikrer arbejdsløse et job eller uddannelsesstilbud senest ved dagpengeperiodens udløb, vil Enhedslisten arbejde for enhver forlængelse af den nuværende to-årige dagpengeperiode, som betyder at tusinder uforskyldt mister dagpenget.

Meningsfuld arbejdsmarkedspolitik

I den periode man er på dagpenge, skal tiden udnyttes bedst muligt. Først og fremmest gælder det om at

komme tilbage på arbejdsmarkedet, men alternativt kan ledighedsperioden anvendes til efteruddannelse og opkvalificering. I dag er arbejdsmarkedspolitikken alt for fokuseret på kontrol og meningsløs aktivering, der primært går på at skræmme de arbejdsløse væk. Enhedslisten arbejder for at få fokus flyttet fra kontrol og mistillid og til jobformidling og opkvalificering. A-kasserne er i mange tilfælde de bedste til at stå for jobformidling og efteruddannelse og skal spille en langt større rolle i ledighedsperioden.

Finansiering

I forbindelse med dagpengereformen blev der skåret omkring 2 mia. kr. på dagpengesystemet. Socialdemokraterne og SF lovede at tilbageføre disse penge efter et valg, men det er ikke sket. Enhedslisten vil som minimum gå efter, at pengene tilbageføres, og vil om nødvendigt tilføre yderligere midler.

Finansieringen vil vi tilvejebringe ved at rulle nogle af de store skatterabatter tilbage, som i de seneste år er givet til virksomhederne og til de mest velhavende danskere. Samtidig vil vi øge beskatningen af kapitalindkomster, så de beskattes på samme niveau som arbejdsindtægter.

De siger der ikke er råd til et ordentligt dagpengesystem

Når vi rejser dagpengekrav, som dem der er skitseret her, bliver vi mødt med brølet: Det koster en bondegård. Der er ikke råd. Og selvfølgelig er det ikke gratis.

Det billigste er selvfølgelig at sikre, at der er arbejdspladser til alle, så der ikke er nogen udgifter til dagpenge. Enhedslisten har spurgt Finansministeriet hvad de umiddelbare udgifter er, hvis en arbejdsløs f.eks. ansættes som SOSU-assistenten i en kommune. I svaret er ikke medregnet værdien af det arbejde, der udføres af SOSU assistenten, eller værdien af bedre velfærd, der formindsker sygdom blandt de ældre og øger deres livskvalitet. Den beskæftigelse, som øget forbrug medfører, er heller ikke medregnet. Den forøgelse af de offentlige

udgifter på 20.000 kr. årligt som ansættelsen medfører synes givet godt ud.

Selv om arbejdsløsheden ikke falder, er der imidlertid penge til forbedringer på dagpenge-systemet. I 2015 er indtægterne fra medlemmernes a-kassebidrag 11 mia. kr. mens udgifterne til dagpenge mm. løber op i 16 mia. kr. (I parentes bemærket havde staten overskud, da arbejdsløsheden var lavest i 2008).

Men det er ikke hele regnskabet. Alle, der er i arbejde, betaler et særligt arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct. af bruttolønnen. Det er en slags fælles bruttobetaling, som skal finansiere den arbejdsmarkeds-relaterede

Figur 1. Uddrag af svar fra finansministeriet

Under antagelse om en årlig lønudgift inkl. pension på knap 280.000 kr.1 indebærer offentlig ansættelse af en ledig dagpengemodtager som SOSU-assistent en umiddelbart svækkelse af de offentlige finanser på ca. 20.000 kr. årligt, (...)

Der er i eksemplet indregnet øgede lønudgifter på ca. 280.000 kr. årligt (inkl. pension) samt sparede udgifter til dagpenge på knap 212.000 kr. årligt og til aktivering på ca. 7.300 kr. årligt. Den øgede disponible indkomst for den hidtil aktiverede dagpengemodtager resulterer i øgede skatte- og afgiftsindtægter for det offentlige på i alt ca. 41.000 kr. årligt, heraf ca. 33.000 kr. fra indkomstskat (inkl. arbejds-markedsbidrag) af en højere indkomst og ca. 8.000 kr. fra moms og afgifter, når den øgede disponible indkomst forbruges.

Det skal bemærkes, at finansministeriets regnemaskine er sådan indrettet, at udgifterne bliver større end ovenfor beskrevet. Det er fordi, at den samlede ledighed ikke påvirkes af meransættelser i det offentlige:

Det skyldes, at den strukturelle beskæftigelse og den strukturelle ledighed som udgangspunkt ikke påvirkes af, at den offentlige beskæftigelse øges, idet en permanent forøgelse af den offentlige beskæftigelse på sigt vil medføre, at antallet af ansatte i den private sektor reduceres nogenlunde tilsvarende. Dvs. en permanent forøgelse af den offentlige beskæftigelse indebærer ikke en varig besparelse på dagpenge og aktivering.

For Finansministeriet er det således en naturlov, at merbeskæftigelse i den offentlige sektor øger arbejdsløsheden tilsvarende i den privat!

Kilde: Svar på Finansudvalget spørgsmål nr. 154 (Alm. del) af d. 16. december 2014 stillet efter ønske af Frank Aaen. 12. januar 2015

forsørgelse i form af dagpenge, syge- og barselsdagpenge, efterløn, revalidering, fleksjob og aktivering. På denne del af finansieringen er der et overskud på 10,1 mia. kr.

Det er rigeligt til at finansiere væsentlige forbedringer af dagpengesystemet.

Figur 2. Indtægter og udgifter

	2015
Arbejdsmarkedsbidrag	83,0 mia
A-kassebidrag	11,0 mia
Efterlønsbidrag	12,3 mia
I alt	106,3 mia
Dagpenge, aktivering mm	47,8 mia
Efterløn, flexjob mm	27,2 mia
Førtidspension	21,2 mia
I alt	96,2 mia
Til forbedringer	10,1 mia.

Kilde: Dagbladet Arbejderen 2.12. 2014 med tal fra finansloven for 2015

Til sammenligning har Finansministeriet opgjort udgifterne ved at indføre en række af de vigtigste tiltag, som Enhedslisten har foreslået og som er nævnt ovenfor.

Arbejdsløshed og dagpenge

Strukturelle effekter er ikke medtaget.

Udgifter er - hvis ikke andet er nævnt - efter skat og tilbageløb ifølge Beskæftigelsesministeriet

FORSLAG	Udgift	Effekt for ledige
1): Jobgaranti Ledige garanteres tilbud om arbejde, inden for de sidste 13 uger af dagpengeperioden af en varighed, der sikrer genoptjening af en ny dagpengeperiode. Hvis dette ikke er muligt, modtager den ledige dagpenge frem til han eller hun får tilbudt arbejdet. Med de nuværende regler betyder det garanti for 1 års arbejde hver 3. år.	50.000 ledige job i "rotation" = 1/3 af de ledige (Enhedslistens vurdering)	Forslaget sikrer, at alle får muligheden for at genoptjene retten til dagpenge.
2): 4 års dagpengeperiode genindføres	2013: + 1,5 mia. kr. 2014: + 2,0 mia. kr. 2015: + 2,0 mia. kr. før skat og tilbageløb	Det er uklart hvor mange der undgår at miste retten til dagpenge - men 30.000 har mistet retten til dagpenge - delvis pga. 2 års dagpenge - delvis pga. 1 års genoptjening. Før forringelserne af dagpengeretten mistede 1-2.000 årligt retten til dagpenge.
3): Genoptjening 3 måneder Kravet for genoptjening af dagpengeret ændres fra 1924 timers arbejde til 481 timer timers arbejde.	0,5-0,9 mia. kr.	Næsten alle, der står overfor at miste retten til dagpenge, vil få gavn af dette forslag.
4): Genoptjening 6 måneder Loven føres tilbage til reglerne før lov nr. 912 d.v.s. 962 timer.	0,4 mia. kr. i 2013 og 0,2 mia. kr. i 2014	Ca 25 % af de, der mister retten til dagpenge vil få gavn af forslaget.
5): Timer fra privat og offentlig løntilskudsjob tæller med som timer i genoptjeningen af retten til dagpenge	Ekstraudgift på 0,3-0,5 mia. kr efter tilbageløb og indkomstskat. Afhængig af i hvilket omfang ordningen overflødigger muligheden for særlig uddannelseshjælp arbejdsmarkedsydelse.	Stort set alle vil genoptjene inden de mister retten til dagpenge. Det vil ikke længere være en forudsætning for ledige at finde ordinær beskæftigelse.
6): Timer fra private og offentlige løntilskudsjob tæller som død tid ved genoptjening af dagpenge	+ 20 uger vil betyde en ekstraudgift på 0,5-1 mia. kr. Afhængig af i hvilket omfang ordningen overflødigger muligheden for særlig uddannelses og arbejdsmarkedsydelse.	Forslaget vil give en forlængelse af dagpengeperioden på op til et halvt år (- i gennemsnit 20 uger).
7): Genoptjening jobrotation Timer fra deltagelse i jobrotation tæller med i genoptjening af ret til dagpenge.	3.600 ledige i jobrotation/år a 16 uger = 11.000 personer berørt. + 15 mill. kr.	25 % vil kunne optjene dagpengeret = 2750 personer.
8): Supplerende dagpenge Genindførelse af de tidligere gældende regler om ret til 52 ugers supplerende dagpenge.	3-400 mill. kr.	Ca. 1.700 personer. Stor flexibilitet til virksomhederne.

FORSLAG	Udgift	Effekt for ledige
9): Ret til uddannelse Alle ledige har ret til et års betalt uddannelse på dagpenge, på samme vilkår som loven om forsørgelse og uddannelse (L74 - 2012 Forslag til lov om uddannelsesordning for ledige, som har opbrugt deres dagpenget.)	Det har ikke været muligt at få Beskæftigelsesministeriet til at foretage en beregning.	Det har ikke været muligt at få Beskæftigelsesministeriet til at foretage en beregning.
10): Ret til uddannelsesorlov Ret til uddannelsesorloven fra 1992 genindføres - d.v.s. på 80% af dagpengenes højeste beløb. Arbejdsgiveren er forpligtet til at ansætte en dagpengeberettiget ledig på fuld tid i orlovsperioden	1994: offentlig udgift pr. orlovsperson 100-155.000 kr.	1994: 3.400 årværk
11): Ret til forældreorlov Ret til forældreorloven fra 1992 genindføres.	Det har ikke været muligt at få Beskæftigelsesministeriet til at foretage en beregning.	Det har ikke været muligt at få Beskæftigelsesministeriet til at foretage en beregning.
12): Del arbejdet Indførelse af mulighed for at "skraldemandsmodellen" kan bringes i anvendelse, hvor der frivilligt er ønske herom.	Det har ikke været muligt at få Beskæftigelsesministeriet til at foretage en beregning.	Det har ikke været muligt at få Beskæftigelsesministeriet til at foretage en beregning.
13): Nyuddannede Nyuddannede skal have fuld dagpengesats efter 3 måneders arbejde.	5 mill. kr.	500 nyuddannede vil få en højere dagpengesats af forslaget
14): Forbrug i timer Dagpengene forbruges i timer i stedet for som nu i uger. (Når man i dag har haft 7,4 timers ledighed eller mere i en uge, trækkes en uge af ledighedsperioden)	100-200 mill. kr.	8-14.000 ledige vil få forøget deres dagpengeperiode med 8 %, svarende til 8 uger.
15): Fritagelse fra rådighedskrav Ledige skal fritages fra rådighedskrav under uddannelse.	Det har ikke været muligt at få Beskæftigelsesministeriet til at foretage en beregning.	Det har ikke været muligt at få Beskæftigelsesministeriet til at foretage en beregning.

Enhedslistens holdning til andre forslag til ændring af dagpengesystemet

Mens vi venter på udspillet fra Dagpengekommisjonen, blomstrer idéudviklingen i partierne og hos arbejdsmarkedets parter. Alle har et bud på, hvordan et nyt og bedre dagpengesystem skal se ud.

Fælles for de fleste forslag er dog, at de ikke vil styrke trygheden og solidariteten i dagpengesystemet, og at Enhedslisten derfor ikke kan støtte dem.

Et konjunkturfølsomt dagpengesystem

Arbejdsmarkedskommissionen foreslog i 2009, at dagpengeperioden skulle forlænges, når ledigheden var høj, og forkortes, når den var lav. Forslaget er siden blevet støttet af bl.a. Dansk Folkeparti og Det Økonomiske Råd. Enhedslisten synes, det er en dårlig idé.

Et konjunkturbetinget dagpengesystem vil betyde utryghed for alle forsikrede, fordi de ikke kan vide, hvor længe de vil få dagpenge, hvis de bliver arbejdsløse.

Arbejdsløsheden stiger og falder heller ikke på samme tid og i samme takt i alle fag og brancher. Derfor vil nogle arbejdsløse opleve at få forkortet deres dagpengeperiode, selvom der fortsat er en høj arbejdsløshed i deres fag. Selvom man tog udgangspunkt i arbejdsløshedsprocenten i de forskellige a-kasser, er der også inden for den enkelte a-kasse stor forskel på arbejdsløsheden for forskellige faggrupper, der vil betyde, at nogle vil blive ramt hårdere end andre.

Et differentieret dagpengesystem

For nogle år siden foreslog Socialdemokraterne, at a-kassemedlemmerne selv skal kunne vælge, om de vil have relativt høje dagpenge i en kort periode eller relativt lave dagpenge i en længere periode. Akademikerne (AC) har været ude med det samme forslag. Enhedslisten synes, det er en dårlig idé.

De fleste, der bliver arbejdsløse tror, at de hurtigt vil få job igen, og for de fleste er det heldigvis rigtigt. Men der vil være nogle, der vurderer forkert, og de risikerer at stå uden dagpengedækning, mens de stadig er arbejdsløse.

Enhedslisten er imod en omfordeling fra langtidsledige til korttidsledige. I praksis vil det blive en omfordeling

fra personer med uddannelser og gode jobmuligheder til ufaglærte og andre, der i forvejen har det svært på arbejdsmarkedet.

Det tilsyneladende frie valg vil derfor stille de svageste a-kassemedlemmer endnu svagere.

I forvejen tilbyder flere a-kasser en højere dagpengedækning for medlemmer, der betaler et højere forsikringsbidrag. Der er ingen grund til at udbrede dette princip til resten af arbejdsmarkedet.

SF's forslag om en 2 årig dagpengeperiode efterfulgt af ét års arbejdsmarkedsydelse har den samme svaghed. Vi ved godt, hvem det er, der vil ende på arbejdsmarkedsydelse.

Et indkomstbaseret dagpengesystem

FTF har været fremme med et forslag om, at optjening, dagpengesats, dagpengeperiode mv. skal baseres på den indkomst, man har haft inden for de sidste 3 år. Enhedslisten synes, det er en dårlig idé.

Det vil især være til gavn for grupper med høj løn og fast arbejde, mens grupper med lav løn og mere løse ansættelsesforhold vil få forringet deres dagpengetigheder. Det gælder også de mange atypisk ansatte, en gruppe, der hastigt vokser.

Det gælder også, selvom man fastsætter et loft for, hvor høj en månedsløn der må tælles med. Der vil stadig være nogle grupper, der tjener under dette beløb, der vil få ringere dagpengeforhold end andre.

Angrebet på A-kasserne og dagpengene

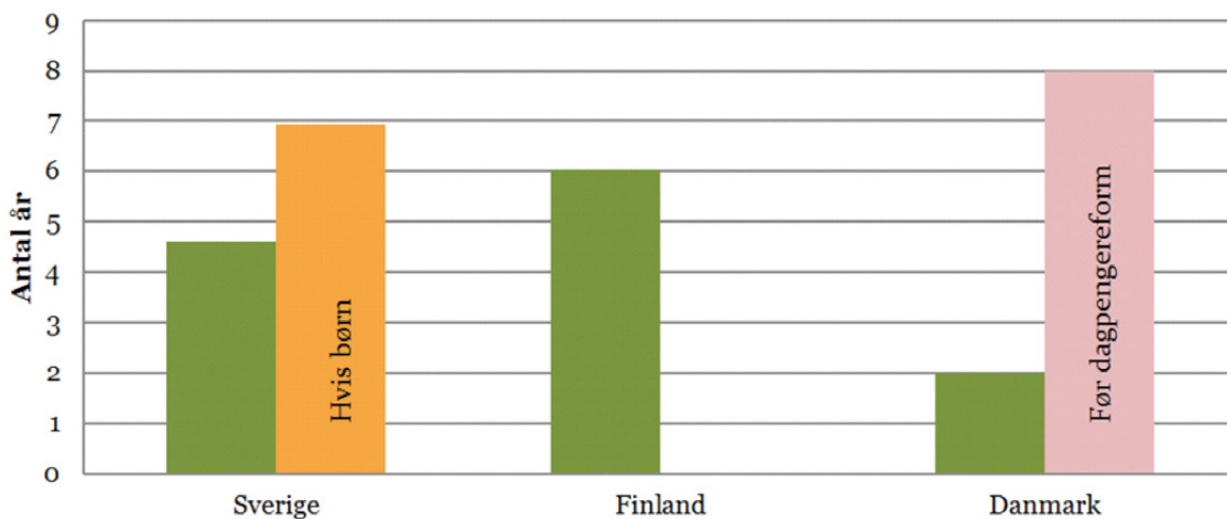
Den borgerlige regering startede og den nuværende lod stå til

Siden Nyrup-regeringens fald i 2001 har der været stadige angreb på hele ideen med faglige a-kasser. Først overflyttede den borgerlige regering den statslige arbejdsformidling til de kommunale jobcentre, men det var kun et forstadium til helt at nedlægge arbejdsformidlingen. Det skete med helt usaglige argumenter om, at jobcentrene var bedre til opgaven, men siden har der ikke foregået reel formidling af job til forsikrede ledige.

Efterlønnen er gradvis blevet forringet, og bliver nu udfaset helt, i takt med at også pensionsalderen bliver forhøjes.

Kravene til genoptjening af dagpengereetten er blevet fordoblet, men det er blevet 4 gange så vanskeligt at bevare sin dagpenget, da dagpengeperioden samtidig er blevet halveret. Muligheden for at få supplerende dagpenge er nærmest blevet halveret.

Figur 3. Dagpenge pr. års arbejde (1924 timer)

Kilde: AK-Samvirkes egne beregninger

Alle forringelserne tager sigte på at svække lønarbejderne og deres organisationer, og rammer især de lavestlønnede med de mest usikre ansættelses- og fyrings-betingelser. Samtidig er der indført et utal af tvungne aktiveringsopgaver, der på trods af lovens bogstav, reelt har fjernet mange ordinære, ufaglærte jobs i den offentlige sektor og bidrager til usaglig konkurrence i den private sektor.

De dramatiske dagpengeforringelser i 2010 satte sagen på spidsen. Med en bevidst undervurdering af konsekvenserne for de arbejdsløse i en krisetid tonsede de borgerlige ændringerne igennem under socialde-

mokratiets og fagbevægelsens højlydte protester, der desværre kun manifesterede sig verbalt. Under forhandlingerne om den nye regerings grundlag bøjede Socialdemokraterne og SF sig helt og holdent for De Radikales begejstrede opslutning bag forringelserne.

Da den daværende regering sammen med DF og De Radikale gennemførte dagpengeforringelserne i juni 2010 sagde man officielt, at det ville medføre, at 2-4.000 personer årligt ville falde ud af dagpengesystemet. Den nye regering måtte overhalet af realiteterne justere tallet, der dog stadig væk var alt for lavt sat. Regeringen skønnede dog ikke problemet større end at de kunne

fremstille den såkaldte akutjob-pakke som en »fuldt og dækkende« løsning. Det holdt heller ikke.

Den seneste opgørelse viser, at lige knap 50.000 er faldet ud af dagpengesystemet fra januar 2013 til november 2014 pga. den forkortede dagpengeperiode og skærpede genoptjeningskrav. Dette tal vil ifølge en pro-

gnose fra A-kassernes Samvirke vokse med ca. 1.200 om måneden i 2015. Den seneste opgørelse af, hvad der er sket med de, der er faldet ud af dagpengesystemet, giver os tal frem til og med november 2014. Den viser, at ca. 6.900 er helt uden indkomst eller ydelse, at over halvdelen er på de nedsatte ydelser og at kun meget få er kommet i arbejde (lønmottagere og seniorjob).

Figur 4. Opbrugt dagpengeret (opgjort april 2015)

	Mistede dagpengeret januar - november 2013		Mistede dagpengeret fra januar - november 2014	
	Antal personer	Andel	Antal personer	Andel
I alt	33.496	100,0	15.884	100,0
Lønmodtager	4.020	12,0	1.540	9,7
Særlig udd.ydelse	15.831	47,3	615	3,9
Arbejdsmarkedsydelse	-	-	9.925	62,5
Kontanthjælp/Uddannelseshjælp	2.250	6,7	121	0,8
Sygedagpenge	1.679	5,0	977	6,2
Barsel	18	0,1	25	0,2
Seniorjob	1.933	5,8	46	0,3
SU	223	0,7	134	0,8
Jobrotation	137	0,4	68	0,4
Efterløn mm.	988	2,9	327	2,1
Folkepension	224	0,7	86	0,5
Dagpenge/genoptjent dagpengeret	479	1,4	761	4,8
Udvandret	34	0,1	18	0,1
Hverken ydelse eller lønindkomst	5.680	17,0	1.241	7,8

Kilde: Jobindsats.dk

Langt størstedelen af de "udfaldne" har været afhængige af de lappeløsninger i form af nedsatte ydelser, som regeringen har været presset til at indgå. Beregninger har vist, at en halveret genoptjeningsperiode ville have sikret ca. 20 % af de »udfaldne« ny dagpengeret.

SR regeringen har, som nævnt, adskillige gange måttet ændre på indfasningen af forringelserne i erkendelse af de sociale konsekvenser, men har ikke på noget tidspunkt vist vilje til at ændre selve regelsættet. Det hænger sammen med den økonomiske model, som regeringen blindt bekender sig til, der siger, at jo flere arbejdsløse, der er, jo flere jobs vil der opstå. Det er ikke lykkedes regeringen at påvise en sådan lovmæssighed i

praksis, og det strider da også mod almindelig sund fornuft, med mindre man indrømmer, at mellemregningen indebærer stærkt forringede løn- og arbejdsforhold for alle ansatte.

Den stramme kommunale styring bidrager til problemerne, fordi de utallige centraliseringer, omstruktureringer og sparerunder (efter kommunalreformen) ledsages af omfattende fyringsrunder.

To myter om **arbejdsløse og dagpenge**

Myte nr. 1: Dagpengene er så rigelige, at det ikke betaler sig at arbejde:

Kendsgerningen er at dækningsgraden for dagpengene er blevet ringere og ringere med årene. Det skyldes flere forhold. Dagpengene reguleres som de øvrige overførselsindkomster via den såkaldte satsregulering, der har virket siden 1994. Den betyder, at overførselsindkomsterne reguleres langsommere end lønudviklingen og samtidig de fleste år har været med til at finansiere de såkaldte satspuljemidler, der uddeles til sociale pro-

jekter. Det har betydet, at der er opstået et betydeligt efterslæb for arbejdsløshedsdagpengene og de øvrige overførselsindkomster:

Således viser tal fra Finansministeriet at de årlige arbejdsløshedsdagpenge i 2010 ville have været 9.360 kr. højere, hvis overførselsindkomsterne ikke skulle have finansieret satspuljemidlerne og ikke mindre end 44.720 kr. højere, hvis de blev reguleret med samme procent, som den reelle lønudvikling:

Figur 5. Dagpenge

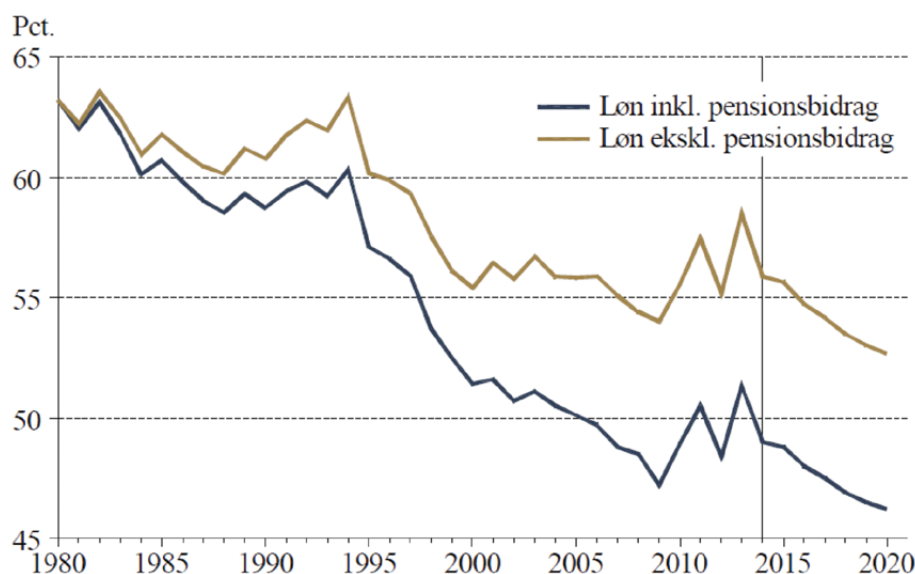
	1994	1995	2009	2010
Faktisk sats	132.340	132.860	188.500	195.520
Satsreg+pulje	132.340	133.360	197.080	204.880
Reg. efter timeløn	132.340	135.460	229.580	240.240

Kilde: Finansudvalget 2008-2009 L 219 svar på spørgsmål 3

Efterslæbet viser sig da også, hvis man ser på kompensationsgraden i nedenstående graf fra De Økonomiske Råd (2014). Grafen illustrerer tydeligt kompensationsgradens faldende tendens over tid - og ikke mindst det

forventede fald i de kommende år. (Når der er enkelte år med en modgående tendens skyldes det, at der faktisk har været år, hvor dagpengene er steget mere end løningerne):

Figur 6. Graf fra DØR, Dagpengesystemet, Dansk økonomi 2014

Anm: Kompensationsgraden er beregnet som det gennemsnitlige dagpengebeløb pr. år pr. fuldtidsdagpengeledig i forhold til den gennemsnitlige årsløn i industrien efter arbejdsmarkedsbidrag for en heltidsansat, inkl. pension. Pensionsbidraget er beregnet ud fra lønstatistikken.

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, ADAM's databank

Myte nr. 2: De arbejdsløse og andre modtagere af overførselsindkomster er præget af krævementalitet

I et interview i Berlingske d. 15.2. udtalte økonomiprofessor Nina Smith, der har siddet i diverse kommissioner og aktuelt er formand i dagpengekommissionen:

»Det er et reelt problem, at mange af os med tiden er blevet meget optaget af vore rettigheder, og for lidt optaget af vores pligter.«

Nina Smith opsummerer en myte om de dovne, krævende modtagere af overførselsindkomster, som er blevet den herskende mening på bjerget. Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen havde ligeså travlt med pligt-snakken, da hun skulle sælge forringelserne af kontanthjælpen, førtidspensionsreglerne og fleksjobordningen.

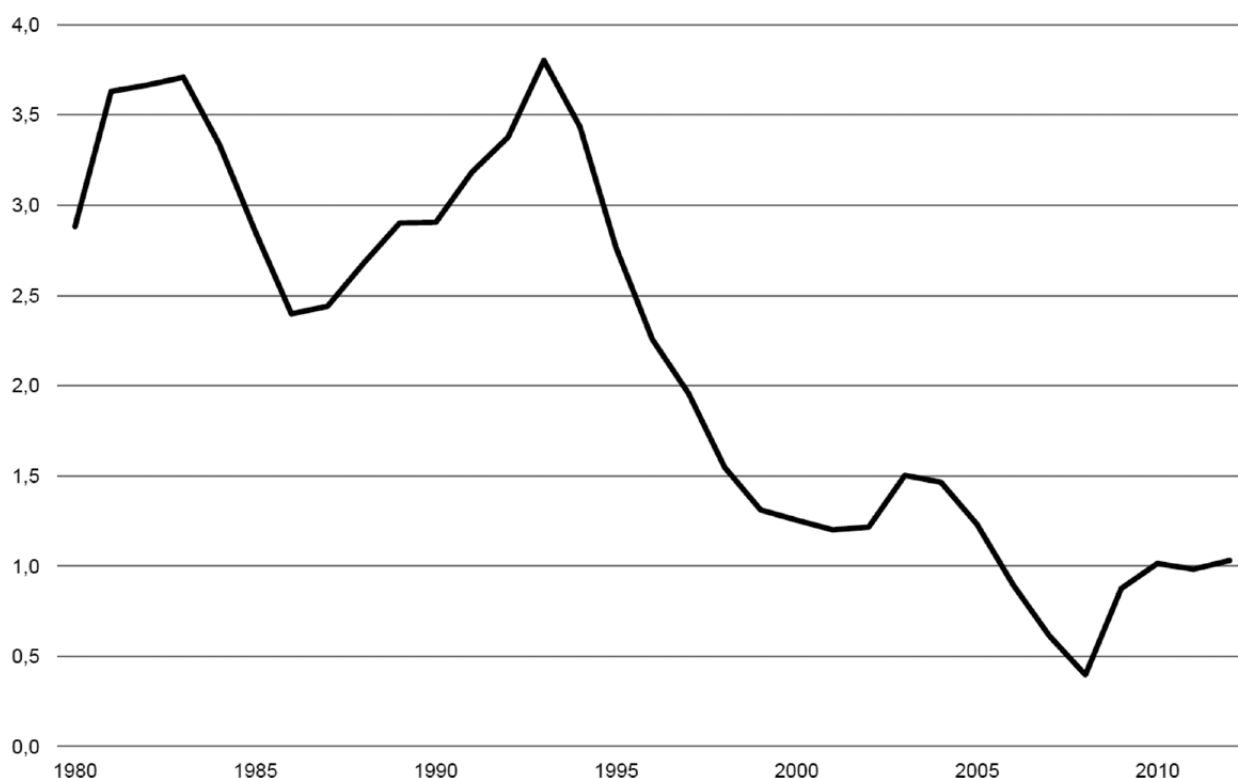
Ole Birk-Andersen, nuværende MF for Liberal Alliance, beskrev i 2007 i sin bog *Tabersamfundet* velfærdssam-

fundet som mislykket og tynget af moralsk korrupcion. Meningsmagerne Henrik Dahl og Ole Thyssen spillede året før på samme banehalvdel i deres bog *Krigeren, borgeren og taberen*, hvor de mente at velfærdssamfundet hylder og understøtter taberens krævementalitet. (Se mere i Ankarloos rapport *Velfærdsmyter* (faglig.enhedslisten.dk)

Det beskrevne skred i arbejdsmoral og vækst i krævementalitet går fint i spænd med myten om, at vi ikke har råd til velfærdssystemet. Man skulle tro, at det satte sig spor i den økonomiske statistik. Det gør det ikke. Der har været råd til at have et velfærdssamfund samtidig med at den offentlige gæld er reduceret med 800 mia. kr. Krævementaliteten har øjensynlig medført det modsatte af bankerot.

Samtidig kan vi se et fald i arbejdsløshedsdagpengene og kontanthjælpsens andel af bruttonationalproduktet:

Figur 7. Arbejdsløshedsdagpenge 1980-2012, procentandel af BNP

Kilde: Danmarks Statistik (2014a), s. 24 (her taget fra D. Ankarloo (*Velfærdsmyter* 2014: s. 44))

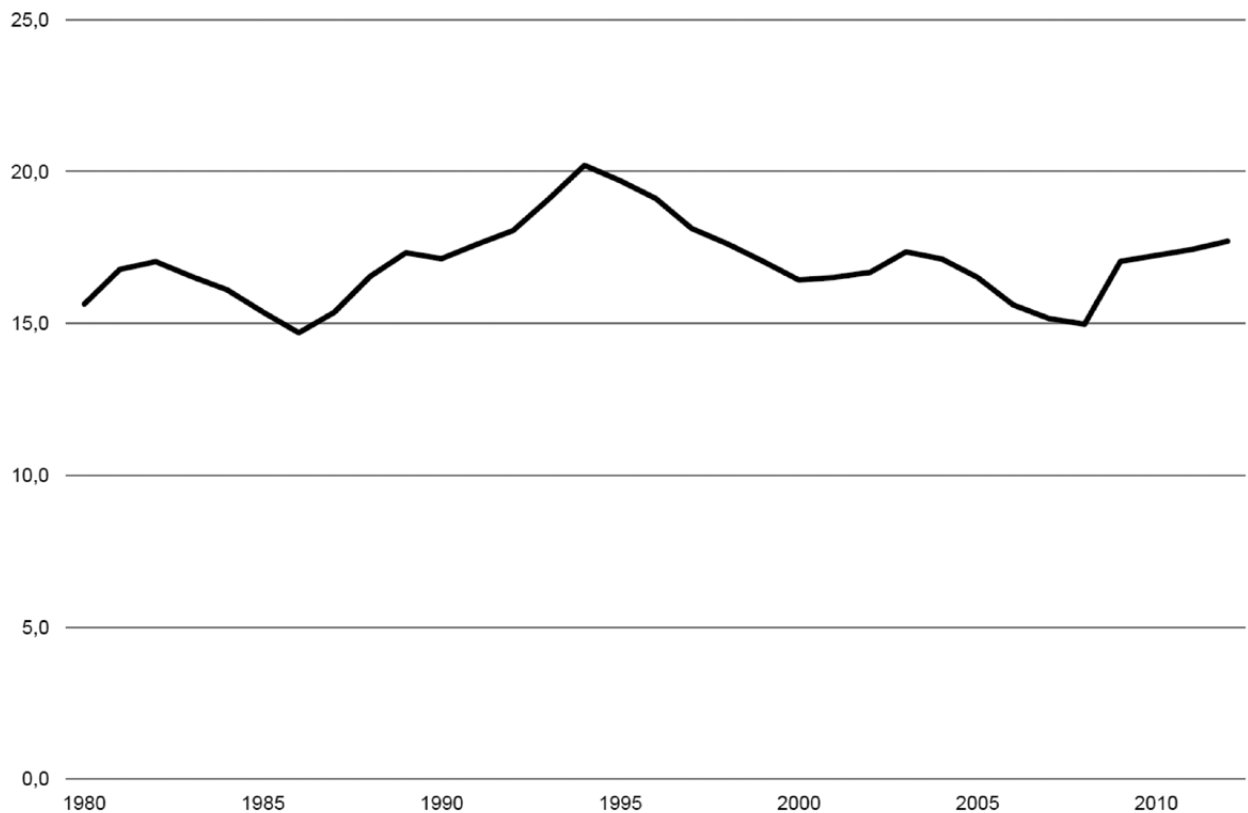
Figur 8. Kontantydelse 1989-2012, procentandel af BNP

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, Tabel OFF10, egne beregninger (her taget fra D. Ankarloo (Velfærdsmyter 2014: s. 45))

Billedet er tydeligvis at disse ydelser optager mindre og mindre plads i den danske økonomi, bortset selvfølgelig i den naturlige stigning, der følger af krisens gennemslag i 2008. Det samme billede viser sig, hvis vi kigger på offentlige indkomstoverførsler til husholdninger.

Figur 9. Offentlige udgifter for indkomstoverførsler til husholdninger i alt, procent af BNP

Kilde: Danmarks Statistik (2014a), s. 24 (her taget fra D. Ankarloo (Velfærdsmyster 2014: s. 46))

Igen ser vi, at det klare fald siden midten af 1990'erne kun brydes af den økonomiske krise, der selvfølgelig øger antallet af arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere.

Paradoksalt nok udkom Birk Olesens ovenfor nævnte bog i året 2007. Det år hvor velfærdssamfundet, Olesens »Taberfabrik«, havde notorisk færrest arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere, nemlig 153.000 mod 219.000 efter krisegennemslaget i 2012 og 232.000 i 2002.

Så den påståede krævementalitet er øjensynlig ingen økonomisk belastning for samfundet. At den er ren myte bevises for øvrigt af udviklingen i arbejdsløshedstallene - hastigt faldende - under højkonjunktoren frem til og med 2007.

Dagpengesystemets historie

- Fra almisse til solidarisk forsikring

Der har altid været arbejdsløse i Danmark, dvs. folk, der ikke var i stand til at forsørge sig selv. I bondesamfundet var det oftest gamle mennesker eller mennesker med et eller andet handicap. Hvis de ikke havde en familie, der kunne forsørge dem, kom de på Fattiggården, hvor de boede og skulle arbejde for føden.

Midt i 1800-tallet blev der oprettet kommunale fattiggasser. Fattighjælpen var ikke en ret, men blev udmålt efter skøn og kunne være forbundet med tab af borgerlige rettigheder. Det at modtage fattighjælp var for mange forbundet med stor skam.

Med industrisamfundet flyttede stadig flere mennesker fra landet til byerne, hvor de håbede at få arbejde på de nye værksteder og fabrikker. Men selvom kapitalismen betød arbejde til flere, betød den også hyppige kriser, hvor det var svært at få arbejde.

Det fik fagbevægelsen til at oprette understøttelsesforeninger for deres medlemmer. Den første a-kasse var oprettet af typograferne i 1883, og i årene efter fulgte de fleste fagforeninger trop og oprettede egne a-kasser, som byggede på solidaritet mellem medlemmerne. Alle medlemmer betalte kontingent og blev man arbejdsløs kunne man få understøttelse.

For fagbevægelsen og Socialdemokraterne var formålet klart. Udover at sikre det enkelte medlem et forsørgelsesgrundlag blev a-kasserne et bolværk mod lønnedgang under de hyppige kriser og var med til at sikre en høj organisationsprocent, fordi a-kassen var en del af fagforeningen.

Socialdemokraterne kaldte arbejdsløsheden for samtidens største sociale problem og henviste til, at det var nedfældet i Grundloven, at staten havde pligt til at understøtte dem, der ikke kunne understøtte sig selv. Dermed gjorde de spørgsmålet om hvorvidt staten skulle bidrage til understøttelsen stadig mere påtrængende.

De herskende partier, Højre og Venstre, var uenige: Staten skulle ikke understøtte dovne arbejdere, der bare ville snyde og bedrage sig til forsørgelse i stedet for at arbejde. De arbejdsløse måtte rejse hen, hvor arbejdet var, og gå til den løn, der blev dem tilbudt. Det var ikke statens opgave at holde lønnen kunstigt oppe. Ethvert

udbud af varer ville til den rette pris skabe sin egen efterspørgsel. Det gjaldt også for de arbejdsløse.

Hermed var de kendte poler trukket op: Er det samfundets skyld, at der ikke er arbejde, og skal samfundet derfor bidrage til de arbejdsløses forsørgelse? Eller er det de arbejdsløses egen skyld, fordi de ikke gider arbejde, og vil et tilbud om statslig forsørgelse blot føre til dovenskab, snyd og bedrag?

Men det lykkedes faktisk partierne at finde hinanden i et kompromis under løsenet: Hjælp til selvhjælp. I 1907 stemte alle Folketingets partier for »Lov om anerkendte Arbejdsløshedskasser«, der betød, at staten fremover anerkendte og støttede arbejderne arbejdsløshedskasser økonomisk.

Hvad fik man i dagpenge?

Arbejdsløse, der fik understøttelse efter paragrafferne i a-kasseloven fra 1907, kunne efter 1 års medlemskab af a-kassen få mellem 50 øre og 2 kr. om dagen, men dog højst 2/3 af deres normale dagløn. Der var karenstid før man kunne få dagpenge og man kunne højst få det i 50-70 dage inden for 12 måneder. Man kunne ikke få dagpenge, hvis man var syg, omfattet af strejke eller lockout, selvforskyldt ledig, afviste at tage et anvist job fra a-kassen eller samtidig fik fattighjælp fra kommunen.

Allerede i 1908 vedtog Folketinget at yde ekstraordinære tilskud til a-kasserne, fordi arbejdsløsheden var stigende. Det er sidenhen sket igen og igen, at politikerne har besluttet at forøge de statslige tilskud og forlænge varigheden af dagpengeperioden, fordi arbejdsløsheden er steget. Da dagpengeperioden blev halveret i 2010 - i en periode med en stigende ledighed - var det en markant undtagelse.

I 1921 vedtog Folketinget, at arbejdsgiverne fremover skulle bidrage til arbejdsløshedsforsikringen. Bidraget er gået op og ned, men har sjældent været på over 10 procent.

Udbygning i 70erne

Udbygningen af dagpengesystemet fortsatte over 1960'ernes højkonjunktur til 1970'ernes lavkonjunktur. Altid i en politisk kamp mellem højre og venstre.

I 1970 overtog staten hele finansieringen af merudgifterne ved øget ledighed. Dagpengemaximum steg til 90 % af lønnen, dog stadig med et loft, der gjorde, at en gennemsnitlig industriarbejder typisk fik udbetalt ca. 65 % af sin hidtidige løn (se tabel side). Op gennem 1970'erne forsvandt karensdagene, nyuddannede kunne få dagpenge straks efter afsluttet uddannelse, og deltidsarbejdende og selvstændige kunne blive forsikrede.

Med krisen i 1970'erne steg arbejdsløsheden dramatisk, og risikoen for, at mange ville miste retten til dagpenge var stor. Som i 1930'erne indførte regeringen først en midlertidig ordning, der betød, at ingen kunne miste dagpengeretten på grund af 26 ugers reglen. Fra 1978 blev langtidsledige senest 9 måneder, før de mistede dagpengeretten, tilbudt mindst 9 måneders arbejde på overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår.

Det betød, at de fleste fik mulighed for at genoptjene retten til dagpenge. I 1982 blev arbejdstilbudsordningen suppleret med en lignende uddannelsestilbudsordning.

1980'ernes borgerlige regering forsøgte på forskellig vis at vende dagpengeskuden. Den maksimale dagpengesats blev fastfrosset, sanktionerne skærpet, mulighederne for at genoptjene dagpengeretten gennem arbejdstilbud blev begrænset, og det samme gjorde retten til supplerende dagpenge. Til gengæld udvidede regeringen mulighederne for at få dagpenge under uddannelse, og dermed var der lagt op til 1990'ernes fokus på opkvalificering af de ledige som det væsentligste arbejdsmarkedspolitiske redskab.

Kortere dagpengeperiode - lavere dagpengesats

Med Nyrop-regeringens arbejdsmarkedsreform fra 1994 blev dagpengeperiodens varighed begrænset til 7 år, men samtidig indførtes mulighed for 2 års orlov til børnepasning, uddannelse eller sabbat. Støttet arbejde talte ikke længere med til genoptjening af dagpengeretten. Regeringen brugte den faldende arbejdsløshed og frygten for arbejdskraftmangel til at stramme rådighedskravene. Rettigheder blev i stigende grad erstattet af pligter om at tage imod »tilbud« af forskellige art. De

arbejdsløse, der nu blev kaldt »ledige«, skulle ikke bare gå »passive« på dagpenge. De skulle motiveres og kvalificeres gennem aktivering. Noget for noget.

I 1996 blev dagpengeperioden forkortet til 5 år og i 1999 til 4 år. På bare 5 år var en livslang ret til dagpenge blevet til en 4-årig dagpengeperiode - og det under en socialdemokratisk ledet regering. Argumentet var, at de mange tilbud om støttet arbejde og uddannelse styrkede de lediges jobmuligheder i en opgangstid, så de ikke behøvede at få dagpenge så længe.

Regeringen søgte også på anden vis at begrænse muligheden for dagpenge. I 1995 blev optjeningskravet for retten til dagpenge fordoblet fra et halvt til et helt år, mens muligheden for at genoptjene dagpengeretten, når man først var faldet ud, blev fastholdt som 26 uger. Desuden blev der indført særlige regler for unge. Efter ½ års dagpenge kom unge under 25 år på halv dagpengesats. Det syntes at virke, for den høje ungdomsarbejdsløshed faldt drastisk, selv om undersøgelser ikke kunne dokumentere, at det var fordi de unge kom i arbejde. At der var tale om aldersdiskrimination og at det nu blev mindre attraktivt for unge at melde sig ind i en a-kasse (og i en fagforening) blev af socialdemokraterne tilsyneladende ikke betragtet som et problem.

Sammenlignet med de dramatiske ændringer i dagpengesystemet under 1990'ernes SR-regeringer skete der i det første årti af det nye årtusinde under en borgerlig regering ingen større ændringer i dagpengesystemet. Ligesom deres forgængere brystede VKO-regeringen sig af den danske flexicurity-model med dens store fleksibilitet for arbejdsgiverne og store tryghed for arbejdstagerne. Påstanden om det »generøse« danske dagpengesystem blev luftet igen og igen, når Anders Fogh førte sig frem i den store verden.

Sandheden var imidlertid, at ligesom dagpengeperioden var blevet gradvist forkortet, var også dagpengenes dækningsgrad langsomt blev udhulet. Fastfrysningen af dagpengene i 1980'erne, satspuljen¹ og opbygningen af pensionsordningerne fra 1994 og frem² har løbende styrket tendensen til, at dagpengene stiger mindre end lønningerne. I dag får en gennemsnitlig LO-arbejder kun udbetalt godt halvdelen af sin tidligere løn i dagpenge.

¹ Satspuljen betegner de penge, der som følge af et politisk forlig i 1990 årligt reserveres til særlige tiltag på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet for at forbedre vilkårene for modtagere af overførselsindkomster og andre svage grupper i samfundet. Pengene til puljen tages fra den automatiske regulering af overførselsindkomsterne, der derfor stiger 0,3 pct mindre end den gennemsnitlige lønudvikling på arbejdsmarkedet.

² Pensionen medregnes ofte som en del af lønnen, men regnes ikke med i reguleringen af dagpengene.

Det blødende sår og de små plastre

Gennem dagpengesystemets mere end 100-årige historie har stigende arbejdsløshed ofte været lig med en forlængelse af dagpengeperioden. De skiftende regeringer har ladet sig presse af krav fra befolkningen og af ønsket om at undgå den værste armod blandt de arbejdsløse.

Men det gjaldt ikke i 2010 for VKO-regeringen, der uden at ryste på hånden skrev under på en »dagpengereform«, der betød en kraftig forringelse af dagpengesystemet. Nysproget inden for dette område har nået hidtil usete højder: I Forhandlingerne om »Genopretningspakken« foreslog Dansk Folkeparti halvering af dagpengeperioden til 2 år og fordobling af genoptjeningskravet til 1 år. At det ville betyde, at mange arbejdsløse ville miste dagpengeretten var indlysende. Finansministeriet var straks klar med beregninger, der viste, at højst 2-4.000 arbejdsløse ville miste dagpengene. Det lød jo ikke så alvorligt, så den var de andre borgerlige partier, inklusive De Radikale, med på.

Regeringsskiftet i 2011 førte derfor ikke i sig selv til en opgivelse af »Genopretningspakken«. De Radikale stod fast, og derfor måtte både Socialdemokraterne og SF sluge den bitre pille som led i regeringsgrundlaget. Den stigende arbejdsløshed blev dog brugt som argument for »en mere lempelig indfasning«, så de første arbejdsløse først ville miste deres dagpengeret den 1. januar 2013 i stedet for den 1. juli 2012. Da arbejdsløsheden stadig ikke faldt, og det viste sig, at det faktisk var 34.000 mennesker, der mistede dagpengeretten i 2013 blev der iværksat den ene lappeløsning efter den anden.

»Akutindsats« for langtidsledige havde ingen virkning, selvom finansministeren lagde den frem som en fuld og dækkende løsning. Derefter fulgte »uddannelsesyndelse«, »forlænget uddannelsesyndelse«, »midlertidig arbejdsmarkedsyndelse« og »kontantydelsen« i tæt rækkefølge, alt sammen lappeløsninger presset igennem med krav fra vælgerne, fagbevægelsen og Enhedslisten.

Ingen af delene har løst problemet med »de udfaldstruede ledige«, der på nuværende tidspunkt udgør over 50.000 personer - som rent faktisk er faldet ud af det system, de med god grund havde betalt til for at være forsikret i tilfælde af ledighed. (For uddybning se side 11-12).

Problemet er ikke løst, alene af den grund at selve formålet med »genopretningspakken« var, at nogen skulle falde ud - for at spare penge og for at presse de, der er i arbejde, ganske som diskussionen udspandt sig begyndelsen af 1900 tallet og frem til 1907.

Kilder

Arbejdsdirektoratet: »Arbejdsløshedsforsikringsloven 1907-2007, Udvikling og perspektiver«, 200

